

Undersökning om anhörigas upplevelse av LSS-stödet till funktionsnedatta på Lidingö

Resultat via enkät

FUB Lidingö

Några sammanfattande slutsatser om resultatet av projektledaren

1. Anhöriga är mer positiva till stödet i boendet än vad NN är själv (statistiskt sett). Det gäller speciellt inställningen till personalen, där många anser att den bryr sig om NN. Det som samtidigt sticker ut är att man tycker att NN inte får det stöd hen vill ha. (1 av 4) Man är överens med NN om att rädsla förekommer. Fler än 3 av 10 kan uppleva rädsla.
2. Färre än hälften (<2/4) anser att stödet med att välja och delta i fritidsaktiviteter är bra.
3. Ungefär hälften anser att NN inte är delaktig i genomförandet. Personalen gör det åt NN.
4. NN trivs inte alltid på daglig verksamhet. 1 av 3 upplever anhöriga, men är i övrigt positiva till DV och personalen.
5. Två av fem anser att NN inte trivs i skolan. (Få svarande)
6. Minskande personalresurser leder till att individuella behov, sysselsättning och framför allt fritidsaktiviteter är dåligt uppfyllda.
7. Anhöriga ägnar väldigt mycket tid åt att stödja NN. Fler än hälften ägnar över 7 timmar/vecka. En av 10 ägnar mer än 15 timmar.

"Jag önskar att NN får en aktiv och givande fritid i en gemenskap. Nu tar han och jag promenader eller går och handlar för att bryta isoleringen."

"Om personalen var mer aktiv i planering och drev/skapade bra aktiviteter så skulle jag inte behöva spendera så mycket tid, då skulle jag istället kunna göra roligare saker med NN"

Projektet anser att åtgärder ska vidtas för att staden ska leva upp till bra LSS-anda. Det är inte acceptabelt att var fjärde funktionsnedsatt far illa.

1. Öka budgeten för området och se till att budgeten hålls.
2. Prioritera att nya boenden skapas för att möta den efterfrågan som bevisligen finns enligt FUB-utredning.
3. Släpp på kravet att inte få bygga nya LSS-boenden på tomtmark på Lidingö.
4. Släpp in nya aktörer som kan bygga nytt på Lidingö och som följer LSS istället för att tvinga iväg funktionsnedsatta till andra kommuner. Om LOV ska gälla ska det vara valfrihet för den funktionsnedsatte, inte bara för staden att välja aktör. Se till att minst samma LOV-krav gäller på stadens boenden och DV
5. Öka bemanningen av empatisk, kunnig och bra personal för att få den funktionsnedsattes individuella behov bättre uppfyllda. Se till att schemalaggningsen ger rejält ökad tid per funktionsnedsatt. Sluta att driva verksamheten industriellt. Empatiskt betende ska premieras.
6. Skapa verksamheter som ger de funktionsnedsatta en chans till lustfylld fritid.
7. Anställ kompetenta ledare som kan skapa en bra LSS-anda och som gillar att arbeta på Lidingö.
8. Som en av många förebilder kan Falkenbergs kommuns förbättringsarbete käna:
9. [Hur vi arbetar i våra LSS-verksamheter](#)
10. [När omtanken blir för tung – om empatitrötthet hos anhöriga – En föreläsning med Julia Svahn – SNAPH](#)

Om den funktionsnedsatte.

39 svarande från fler än 80 utskick.

29 av 39 är män.

31 av 39 är i åldersintervallet 20-65 år. 5 är äldre, 1 är 16-20 och 2 är yngre.

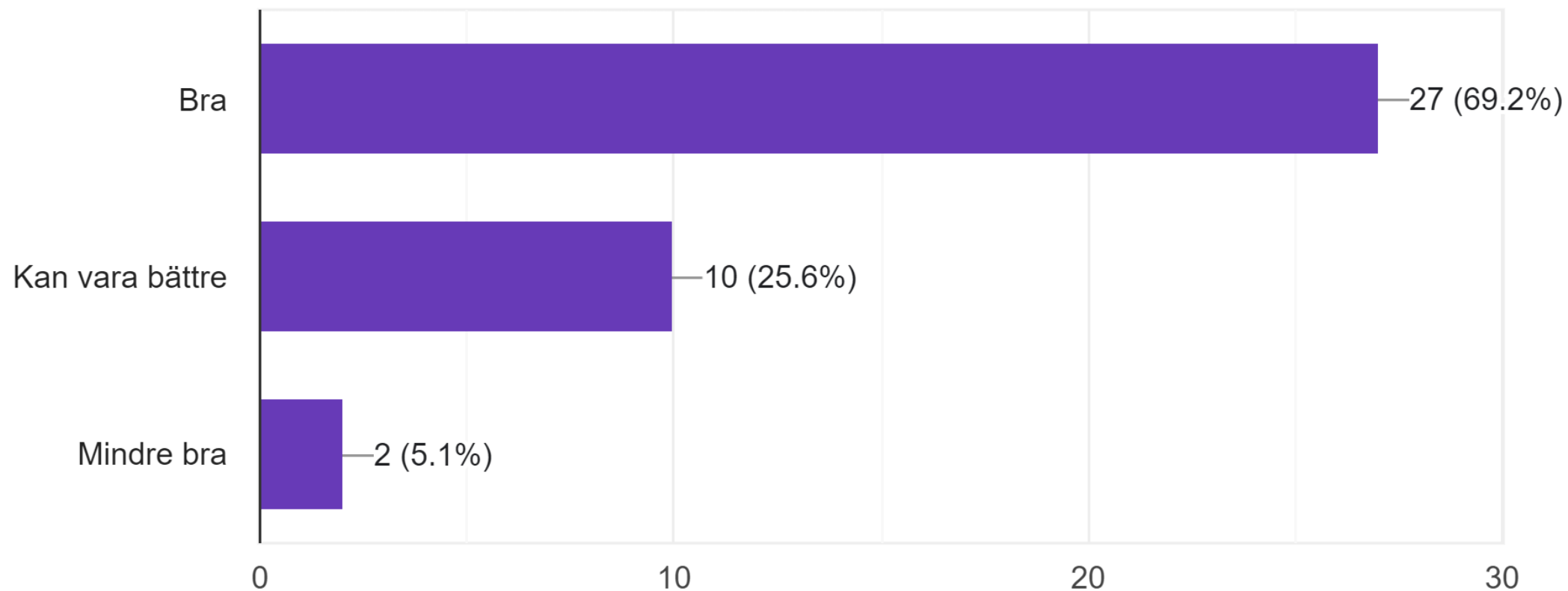
22 har gruppboende, 10 har eget boende, 4 har serviceboende och 2 har annat särskilt anpassat boende och 1 har annat boende.

30 har daglig verksamhet. 6 annan sysselsättning och 3 går i skola.

33 av 39 är anhöriga och totalt 13 är "gode män" som svarat på enkäten, samt en är stödjure och en är kontaktman.

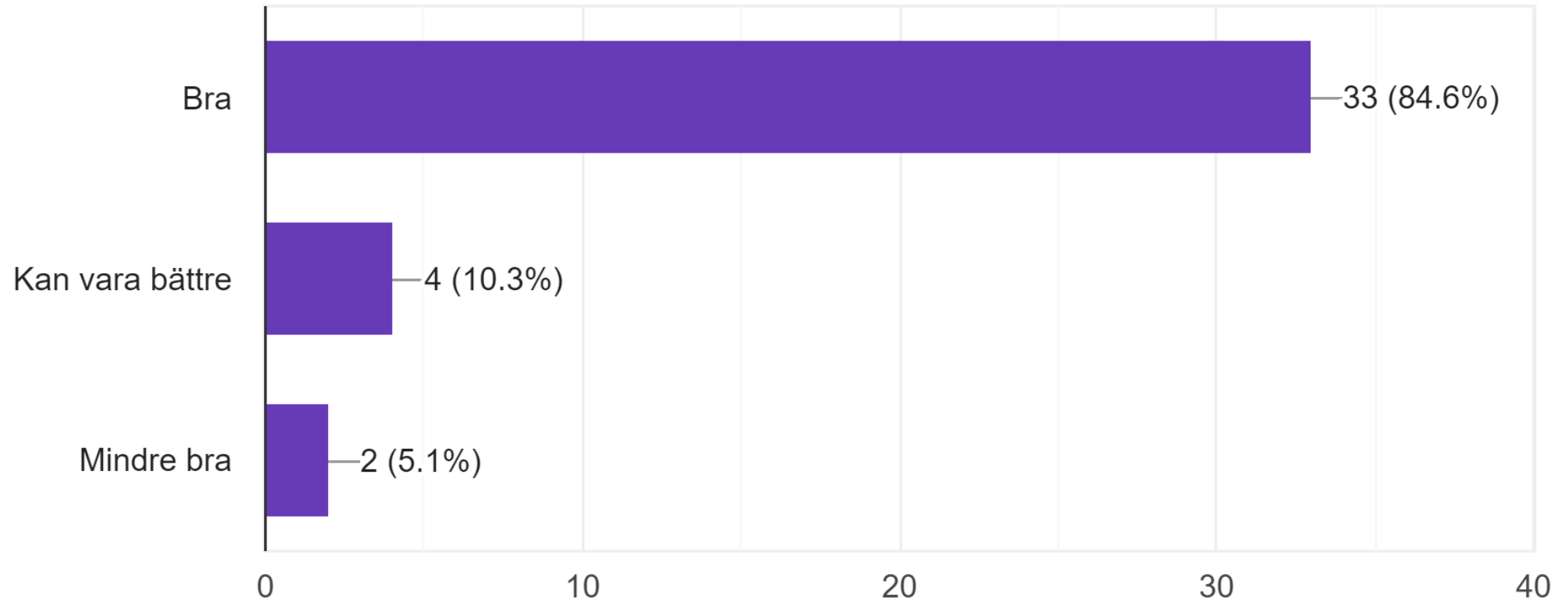
Hur mår NN för närvarande enligt din mening?

39 responses

Hur mår du själv i din relation till NN?

39 responses

Boende med LSS på Lidingö

En jämförelse mellan SKR's brukarundersökning (Kolada) och FUB's anhörigundersökning, andel % som svarar ja på de åtta påståendena.

Det är staten som betalar och inte Lidingö stad. Lidingö sparar och får därmed betala utjämningsbidrag. Hur klokt är det??

2025-07-31

Nyckeltal	2022	2023	2024
Kvalitet			
Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, lägeskommun, andel (%)	66	65	75
Brukarbedömning serviceboende LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, lägeskommun, andel (%)	92	88	94
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren får den hjälp hen vill ha, lägeskommun, andel (%)	78	75	81
Brukarbedömning boende LSS totalt - Personalen bryr sig om brukaren, lägeskommun, andel (%)	78	80	74
Brukarbedömning boende LSS totalt - Personalen pratar så brukaren förstår, lägeskommun, andel (%)	65	65	75
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, lägeskommun, andel (%)	70	69	66
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren vet vem hen ska kontakta om något är dåligt hemma, lägeskommun, andel (%)	77	84	83
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma, lägeskommun, andel (%)	73	76	80
Kostnad	Medelvärde alla frågor		
	75	75	79
Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	860 147	941 273	1 005 714
Personalkostnad (inkl schablon för köp) funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	707 449	768 176	846 429
Volym			
Personer med boende enligt LSS, antal	163	161	161
Personer med boende enligt LSS, andel (%) av totalt antal personer med insatser enligt LSS	51.4	50.0	49.8

Anhörigas uppfattning 2025

88% + av 33 svarande

88% av 32

79% av 33

97%++ av 32

91%+ av 33

64% av 33

77% av 31

85% av 33

84%

Ett + eller -, 10 till 20 % avikelse

Två + eller -, 20 till 30 % avikelse

Ge gärna exempel eller skriv kommentarer på föregående 8 påståenden om boende

14 responser

1. NN klarar inte hålla ordning i sitt hem, trots boendestöd. Detta beror bl a på att boendestödet inte är tillräckligt pedagogiska och har svårt att ställa krav/sätta upp rutiner att följa, samt att NN av personliga skäl inte accepterar vissa av personalen (personkemin går ej ihop). NN gör egna inköp och lagar sin mat själv. NN sköter sin hygien själv. NN deltar inte i några aktiviteter. NN har inga hjälpmedel
2. Tycker ej att personalen lyssnar på honom alla gånger- tar inte hans parti- helt förståeligt då de ska tillgodose alla boendes behov och önskingar
3. NN blir ofta sittande ensam. Kommunikationen inte bra, blir missförstånd.
4. Han har sin mamma som han har bra kontakt med
5. Alla personal tar sig inte tid att kommunicera med NN (kan inte, vill inte, förstår inte, orkar inte?). De utför praktiska måsten men utan dialog och intresse för det som NN gör eller gjort, mående etc. NN litar inte fullt ut på alla personal, att de hör, ser, förstår o uppmärksammar det som NN vill förmedla. Kontaktar då anhörig.
6. Min son bor hemma. Dock behövs ett kortis dit man kan ta med sina assistenter och som inte behöver vara ett ställe dit man åker regelbundet. Ett "Hotellis" helt enkelt. Detta för att vi ska kunna resa som familj och ibland lämna vår son hemma.
7. Har eget boende
8. NN kontaktar sina anhöriga när något är dåligt, inte personalen.
9. Han upplever ibland oro i vissa situationer, men får det stöd som behövs av personal.
10. NN har ännu ingen kontaktperson som ser till att hålla planeringen kring NN, överlämning mellan personal fungerar dåligt. Personalen är dock snäll, vänlig och stödjande så NN trivs.
11. Igen - alldeles för fyrkantiga frågor! Alltid och aldrig! Nu gör ni det för lätt för er. Så här kan man ju inte svara! Borde vara mer dimensioner i svaren. Annars får ni inte de utförliga svar som ni behöver, nu när ni äntligen gör en sån här undersökning.
12. Vissa av personalen pratar inte så bra svenska och NN har då ännu svårare att förstå samt göra sig förstådd än annars
13. PGa sitt funktionshinder kan NN inte kontakta någon. Han säger till mig om något händer
14. Om något är dåligt kontaktar NN mig (mor och god man). De flesta i personalen är engagerade men mycket lite görs för att öka gemenskapen mellan de boende på gruppboenden. Alla sitter i sina lägenheter och äter sina måltider. Ibland gör det något gemensamt i vardagsrummet, spelar spel etc men mer skulle kunna göras. NN lever ett isolerat liv på gruppboenden och därför väljer han att bo hemma hos mig till och från. Man har dessutom tagit bort en aktivitet som NN haft sen han flyttade till bostaden 2017. Bostaden ligger bredvid ett Sats gym och där har han tränat varje lördag förmiddag med en i personalen tills för ett år sedan då man la om personalens schema och den individuella aktiviteten togs bort över en natt. Det har påverkat NN negativt. En del helger gör de utflykter eller någon annan aktivitet men många helger händer inget utan NN är hemma i sin bostad utan att gå ut eller göra något tillsammans med andra. Under veckorna finns ingen aktivitet och NN sitter i sin bostad efter jobbet. Han jobbar till kl 14 och till kl 15 på torsdagar. Det är många timmar som tillbringas ensam i bostaden. Det är inget hälsosamt liv vare sig för hjärnan eller kroppen.

Här redovisas anhörigas svar på nedanstående frågor.

Upplever du att NN får tillräklig hjälp i boendet

Med personlig hygien?

Med att hålla rent och snyggt i sin bostad?

Med att välja och laga god och nyttig mat?

Med att välja och delta i fritidsaktiviteter?

Med att ta egna initiativ?

Med att upprätthålla sina relationer och skapa nya?

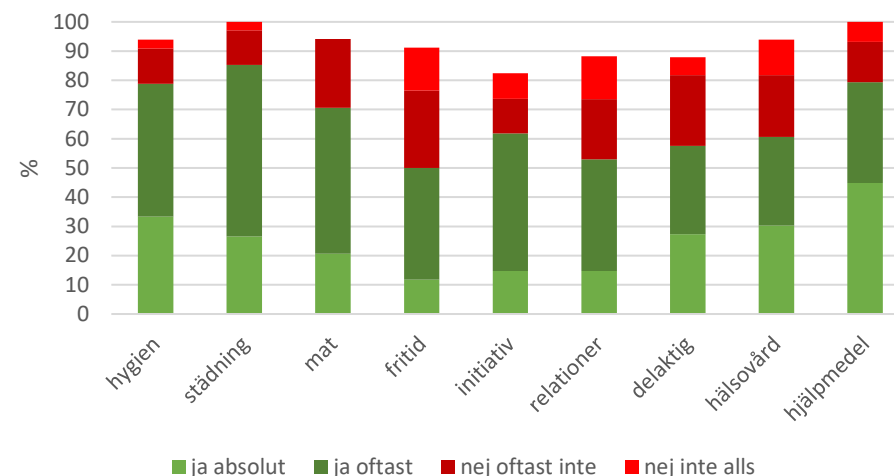
Är NN delaktig i genomförandet eller gör personalen det åt NN?

Upplever du att NN får tillräklig hjälp med hälsovårdskontakterna?

Upplever du att NN får tillräklig hjälp med hjälpmedel?

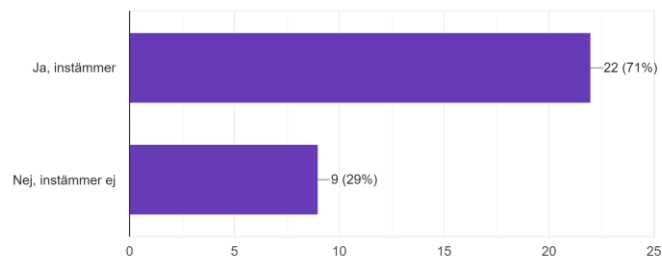
Antal svarande	Antal
Med personlig hygien?	33
Med att hålla rent och snyggt i sin bostad?	34
Med att välja och laga god och nyttig mat?	34
Med att välja och delta i fritidsaktiviteter?	34
Med att ta egna initiativ?	34
Med att upprätthålla sina relationer och skapa nya?	34
Är NN delaktig i genomförandet eller gör personalen det åt NN?	33
Upplever du att NN får tillräklig hjälp med hälsovårdskontakterna?	33
Upplever du att NN får tillräklig hjälp med hjälpmedel?	29

Upplever du att NN får tillräklig hjälp i boendet med

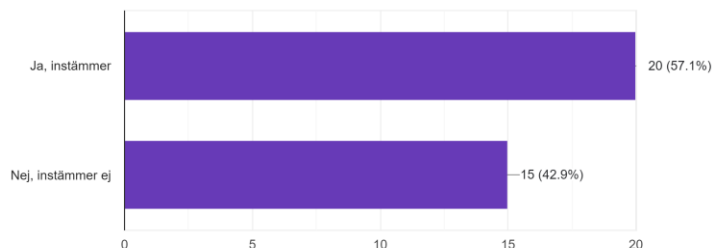

Daglig verksamhet. Samma 8 frågor som som SKR ställer om boendet. Anhöriga ofta 82-97% positiva utom för nedanstående två påståenden.

NN trivs alltid på dagliga verksamheten (jobbet)?
31 responses

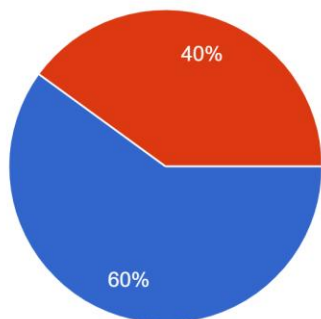
NN är aldrig rädd för något?
35 responses

1. Svårt att svara entydigt, nn trivs med flertalet personal, inte alla, är orolig om det är vikarier, får inte bestämma allt
2. Märkligt att jag inte får välja kön på NN!! NN har ingen daglig verksamhet.
3. **Boendet +dv är bra, men allt annat har ju försvunnit.Resor, utflykter, Allhuset= Lidingö har ju gjort så att stor del av den fantastiska personalen har lämnat.**
4. NN är sällan på DV. Får inte tillräklig hjälp för att ta sig dit
5. NN är rädd att något ska hända mig(mamma) ringer ofta om NN hör en ambulans i mitt område
6. Då NN ej pratar så vet jag inte 100%
7. **Det finns en oro som är ny. Stor personalomsättning. Svårt att veta då han ej berättar, har svårt att berätta.**
8. Tycker ibland det är tråkigt på jobbet, för lite stimulans o meningsfulla uppgifter. Toalettsituationen har i perioder fungerat mindre bra. Transporten till eller från DV har ibland gjort NN arg, ledsen o upprörd, beroende på agerande från chauffören. Det resulterar i jobbstrejk några veckor.
9. Vi är oroade då nästa steg efter skolan på Skärsåtra. Det finns äldre elever som slutar nu och uppgifter om att det är kö till daglig verksamhet/ det finns inte möjlighet att ta med assistenter till den dagliga verksamheten/ det finns ingen möjlighet att ställa dit träningsmaskinerna som de har uppställda på skolan i dagsläget. Inte ska väl de svagaste behöva resa till en annan kommun? Lidingö är väl en rik och välmående kommun??? Vad ska våra barn göra efter skolan på Skärsåtra?
10. Finns alltid någon i hans närhet
11. **NN:s goda mående beror i stor utsträckning på att vi anhöriga alltid finns tillhands.**
12. Han upplever ibland oro i vissa situationer, men får det stöd som behövs av personal.
13. Ibland är det störande moment/deltagare på DV som gör att NN blir orolig/arg och inte trivs som vanligt. Personalen försöker jobba med situationerna
14. Lite väl kategoriska svar, allt eller inget. Så enkelt är det ju inte. Eftersom jag inte är närvarande med min NN på DV så kan jag inte lämna en enkelt svar. Jag får utgå från vad min NN och personalen på DV säger.
15. **En engagerad personal som vill NN bästa. Han är duktig på jobbet och trivs bra.**
16. Beroende på dagsform och aktivitet så händer det att NN lessnar och inte vill vara på DV
17. NN kan inte kommunicera
18. **DV är i annan kommun än Lidingö**
19. Vet ej på de flesta frågor. Detta är inte något jag som god man känner till, särskilt som NN inte kan uttrycka sig pga sitt funktionshinder. Av samma skäl kan NN inte "kontakta" någon, han kan bara få vredesutbrott. Är det att "kontakta någon" enligt er uppfattning?
20. Om något han ringer till mig i Lidingö

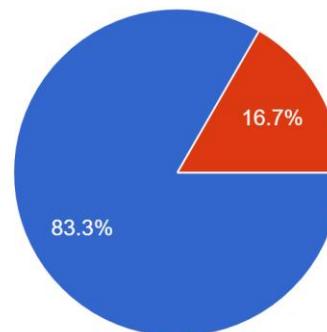
Lidingö skola; Anhörigas
uppfattning på SKR's
påståenden Få
svarande. (6st) Anhöriga
verkar positiva på de 8
påståendena utom
följande två;

NN trivs alltid i skolan?
5 responses

● Ja, instämmer
● Nej, instämmer inte

NN får den hjälp NN vill ha?
6 responses

● Ja, instämmer
● Nej, instämmer inte

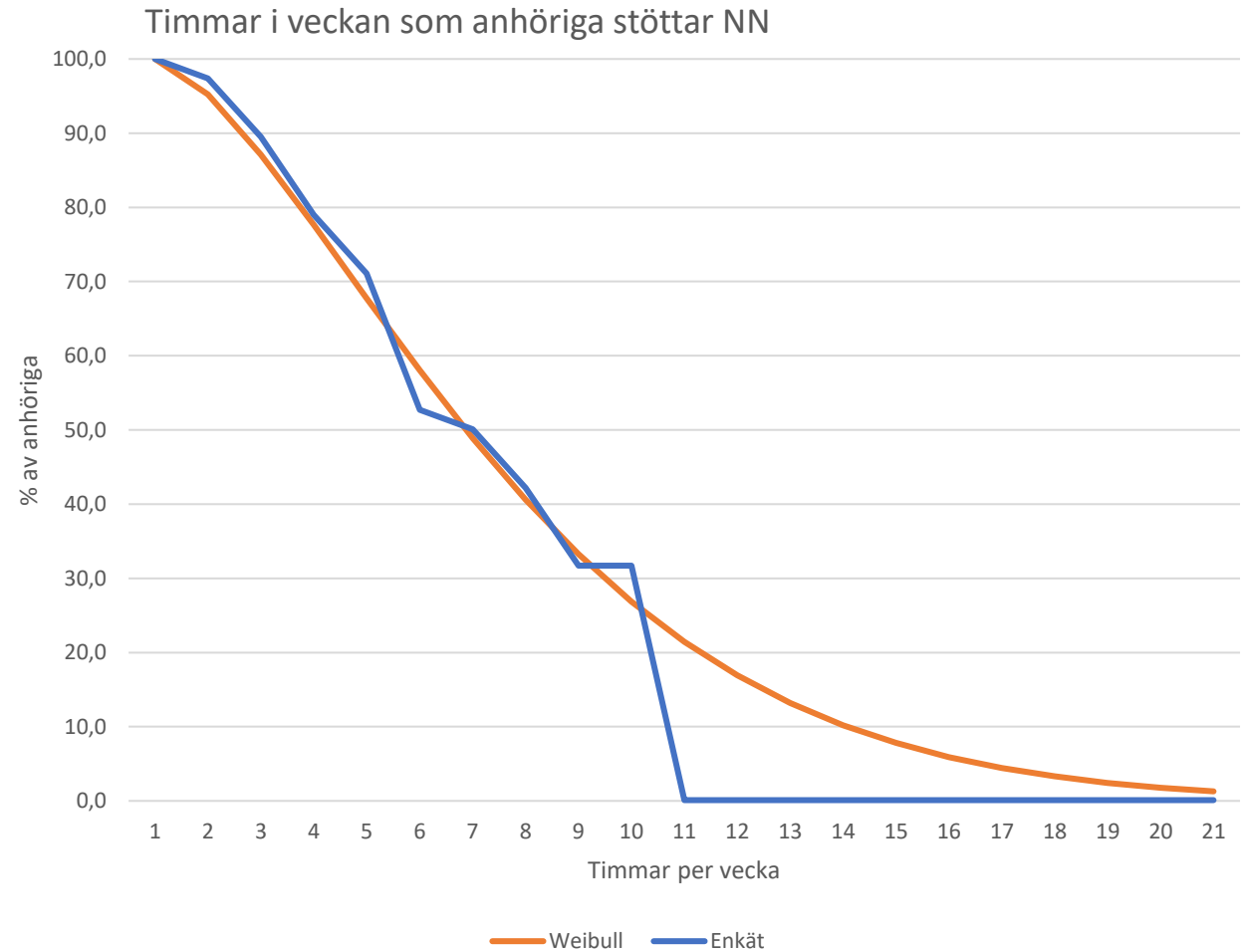
Ge gärna exempel och skriv kommentarer till ovanstående om skolan

- 1. Särvox är en utmärkt skola**
- 2. Skolan är en bra plats men all personal har inte adekvat utbildning. Vissa beslut sker över huvudet.**
- 3. Svåra frågor att svara på för en nn med en stor hjärnskada och utan tal. Det jag kan känna att det inte finns någon mer än Rektorn att prata med. Vem pratar vi med om samarbetet inte funkar med nn?**
- 4. Nn går på komvux. Jag som svarar på frågorna har dålig koll**

Anhöriga lägger
mycket tid på NN

Fler än hälften lägger ner mer
än 7 timmar i veckan

10% lägger ner över 14
timmar i veckan

Tycker du att du skulle behöva mer eller mindre tid till ditt stöd av NN och i så fall varför? 29 svar

1. Skulle själv vilja ha mer tid, ej säker på att det alltid är bra o att NN skulle vilja
2. Det räcker med den tiden oftast
3. Jag önskar att jag enbart kunde få vara förälder till NN. Vi föräldrar vill ej vara de som storstädar när lägenheten är i totalt kaos, enl mig nära sanitär olägenhet främst badrum.
4. Han är oftast hemma på helgerna
5. Vi tillbringar många helger tillsammans medan i veckorna har vi som regel enbart kontakt via telefon- vilket sker dagligen.
6. Önskar mindre tid. Alldeles för mycket problemlösare som boendet borde klara
7. Vi umgås med NN som vår son
8. Inget
9. Jag som anhörig ska inte behöva ta hem NN , duscha , raka och borsta tänderna m.m.
10. Ägnar mer än 10 tim. Skulle behöva vara färre timmar.
11. NN har dubbel assistans 24/7
12. Pratar mest med hans mamma och personalen hos hans boende
13. mer tid eftersom personalen får succesivt mindre tid
14. Nej,
15. Ägnar 20-30 timmar i veckan åt NN för sovmornar, umgänge, fritidsintressen, hygien, städning, reparationer, inköp, tvätt, kontakt med sjukvård, Sodexo hjälpmedel etc
16. Jag behöver mer stöd från Lidingö kommun.
17. Mer i sådana fall
18. Det som tar tid är att få hjälp av samhällsinsatserna, Sodexo, vård mm
19. Jag skulle vilja att personalen kunde ägna mer tid åt NN.
20. Jag skulle gärna ägna mindre tid åt administration för att NN ska få den hjälp han behöver och har rätt till.
21. Veckor kan se olika ut och timmarna man spenderar med NN skiftar. Ibland behöver NN mer tid med kontaktman och ibland mindre. Att svara på hur många timmar det är exakt är väldigt svårt.
22. Lagom idag
23. Jag skulle behöva mindre tid om boendet tog större ansvar för planering och initiativ till aktiviteter
24. Jag bor på annan ort, här gäller telefonkontakt med personal och övriga syskon, samt såklart mest med min syster. Jag tar det tid till detta som jag behöver och vill.
25. Jag önskar att NN får en aktiv och givande fritid i en gemenskap. Nu tar han och jag promenader eller går och handlar för att bryta isoleringen.
26. Om personalen var mer aktiv i planering och drev/skapade bra aktiviteter så skulle jag inte behöva spendera så mycket tid, då skulle jag istället kunna göra roligare saker med NN
27. Nej
28. Han besöker oss i hemmet ett dygn/vecka så mer än 10 timmar är korrekt svar.
29. Mer - är ensam

Vad skulle du villja förbättra eller vad saknar du för NN? 27 svar på två sidor

1. Inget
2. **Mer fysisk träning, gemensamma middagar på helgen på boendet. Att vi kunde ha föräldramöten med personal på boendet**
3. **Mer tid för aktiviteter på helgen**
4. Bättre rutiner. Att personalen verkligen hjälper NN att få saker gjorda i hemmet.
5. Under åren som gått hittills har kontakten med LSS/biståndshandläggare varit extremt dålig pga flera byten och mycket sällan möten. Nya personer har kommit i år, 2025, och jag hoppas på bättre kontakt med dessa framöver.
6. **Fritidsaktiviteter**
7. Med stigande ålder kanske jag inte klarar att ha honom hos mej för aktiv helgverksamhet och då hamnar ansvaret mer på boendepersonal. De flesta av personalen på hans boende är föredömligt aktiverande och min innerliga önskan är att detta får fortsätta och att kommunen ger dem möjlighet och resurser för detta!!
8. Det behövs bemannad gemensamhetslokal, som kan se till att NN kommer till DV, som kan kommunicera på NNs behovsnivå, som kan peppa till egna initiativ, som kan hjälpa med hygien.
9. **Kompetens, tid , tålmod och att man använder sig av tilldelad budget**
10. Tycker det vore trevligt med teater- och filmbesök samt besök på muséer och kulturella begivenheter när möjlighet finns såsom konsthallar eller utställningar.
11. Fungerande biståndshandläggare på kommunen. Saknar engagemang. Kommunen saknar serviceboenden.
12. Ett kortis/ hotellis dit man kan ta med assistenterna och när behov uppstår, dvs inte att NN måste hänga där enligt ett schema, t ex varannan vecka/ helg utan när behovet finns
13. Aktiviteter på helger t.ex
14. **Att aktiviteterna anpassas efter hans behov och önskemål. Nu görs endast gemensamma aktiviteter som inte passar honom. Mer aktivt samordna aktiviteter med andra LSS personer som har samma intressen och behov.** Men framför allt att han får "tala" och bli förstörd på teckenspråk, vilket är en lagstadgad rätt.
15. **Större engagemang och närvaro av personalen på boendet, inte bara i praktiska göromål utan i personen och livet som pågår. "Radarn på" under arbetspassen, se det som behöver göras, rengöras (även om det inte är städdag), beställas och fyllas på tex sondmat, förbrukningsartiklar, mediciner, apoteksvaror etc.**
16. **Fritidssysselsättning, daglig verksamhet, "Hotellis", vi behöver också bygga om men får avslag på allt.**
17. **Jag saknar fritidsaktiviteter, tid för personalen att ägna åt NN.**
18. **Ett socialt sammanhang, vänner**
19. Kanske kunna välja på flera praktikplatser
20. Fungerande kontaktperson som kan hålla ordning på aktiviteter och kontakt med annan personal och ansvariga på andra ställen.
21. Den här undersökningen tar inte alls upp de kommunikationsproblem som de här funktionspersonerna kan ha. Min nn har svårt att ta egna initiativ, använder eko-tal och behöver aktiveras på olika sätt. Kan inte läsa eller skriva, utlämnad till personal och DV. Kan påverka lite men inte i så stor grad. Graden av självbestämmande och att personalen inte får/kan säga nej, är ett stort problem som inte alls diskuteras. Min nn är över 50 år nu och är beroende av sin rutiner och tycker mycket om sitt kan tyckas enahanda arbete på DV. Hon trivs i stort sett och har ett mycket bra gruppboende. Men får ej ha kontaktperson och personalen har inte tid/möjlighet till att ordna med aktiviteter. Särskilt detta med motion och rörelse-aktiviteter hade varit jätte viktigt, men detta prioriteras inte. Jag är också orolig hur det blir när hen blir äldre, kan NN bo kvar, hur ordnar med med allt då, när hen får samma åldersproblematik som alla vi andra? Det är inte så lätt att vara ett syskon och även jag är utlämnad till systemet med LSS. Det viktiga är att min NN är glad och nöjd, så vi kan inte få allt.

Vad skulle du vilja förbättra eller vad saknar du för NN? 27 svar på två sidor, detta är andra sidan

1. Den här undersökningen tycker jag faktiskt är helt kass. Trodde att frågorna skulle avspegla situationen för våra kära funktionsvarierade, men frågorna och möjligheterna att svara är ju som vanligt jättefåniga. Hade ni menat allvar med en sån här undersökning så hade de varit ställda på annat sätt och med fria svar på allt, åtminstone flervalssvar samt möjlighet till att förklara svaret och lägga till på varenda fråga. Vad är det för nytta med den här undersökningen undrar jag väldigt uppgivet!
2. Vill att NN får träna på Sats lördag fm igen med en personal. Det betyder mycket för NN och att NN får en mer aktivt meningsfull fritid, både ute och inne på boendet..
- 3. Personal/kontaktperson som tar ansvar att driva planering och aktiviteter kring NN**
4. Att personal i boendet själva initierar och genomför det som behövs t ex om något går sönder i hemmet, kontakt med hälso och sjukvård vid behov. De räknar ofta med att vi som anhöriga ska fixa saker.
5. Diet och motion. NN har gått upp 25 kg sedan hen flyttade till gruppboenden och det verkar inte gå att hejda viktuppgången trots åtskilliga kontakter med personalen ang detta. Det stora problemet är hens rätt till "självbestämmande" då hen inte har insikt i vad som är hälsosamt för hen. Även vissa problem med personalens arbetstider som gör att de inte har tid att motionera med hen så mycket som hen skulle behöva.
6. Mer sociala initiativ
- 7. Personal har lite tid**
- 8. Jag vill starta ett kortis dit sssistenter kan följa med. Hur kan kommunen stötta i det? Vem är kontaktperson på kommunen?**